

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΣΤΟ ΑΣΚΛΗΠΕΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

Ο αρχαιολόγος Π. Καββαδίας ανακάλυψε το 1883 στο Ασκληπιείο της Επιδαύρου δύο στήλες όπου ήταν αναγεγραμμένες διάφορες θαυματουργικές θεραπείες ασθενών. Την ύπαρξη των στηλών αυτών αναφέρει και ο Πausanias (II 27, 3), ο οποίος γράφει ότι παλαιότερα οι στήλες ήταν περισσότερες, αλλά στην εποχή του εσώζοντο μόνον 6. Από αυτές οι 2 είναι εκείνες που βρέθηκαν. Η πρώτη διατηρείται σχεδόν ολόκληρη (η οποία παρατίθεται εδώ), ενώ από την δεύτερη λείπει ένα μεγάλο τμήμα της.

Ο Π. Καββαδίας δημοσίευσε τα κείμενα των επιγραφών αυτών στην «Αρχαιολογική Εφημερίδα» 1883 σελ. 197-228, και 1885 σελ. 1-38, καθώς και μετάφρασή τους στο έργο του «Το ιερόν του Ασκληπιού εν Επιδαύρῳ και η θεραπεία των ασθενών», Αθήνησιν 1900, σελ. 256-267. Η μετάφραση αυτή μεταφέρεται εδώ απλοποιημένη στη σημερινή γλώσσα. (Η αρίθμηση των ιαμάτων έχει γίνει από τον εκδότη).

Η καλλίτερα διατηρούμενη από τις δύο επιγραφές με τις θαυματουργικές ιάσεις στο Ασκληπιείο της Επιδαύρου.

ΕΠΙΓΡΑΦΗ Α΄

Θεός. Τύχα αγαθά Ιάματα του Απόλλωνος και του Ασκληπιού

1 (στ. 3-9)

Μια γυναίκα ονομαζόμενη Κλειώ, έμεινε έγκυος επί 5 έτη, έως ότου ήλθε στο Ιερό για να ζητήσει βοήθεια από τον θεό και κοιμήθηκε στο Άβατο. Αφού δε με μεγάλη ταχύτητα εξήλθε από το Άβατο και έξω από τον ιερό περίβολο, γέννησε υιόν, ο οποίος αμέσως μόλις γεννήθηκε, λουζόταν μόνος του στη βρύση και περπατούσε ακολουθώντας τη μητέρα του. Η Κλειώ δε, επειδή ευεργετήθηκε από τον θεό, αφιέρωσε ανάθημα στο οποίο έγραψε τα εξής: «Όχι το μέγεθος του πίνακος, αλλά η θεία δύναμη είναι αξιοθαύμαστη, διότι η Κλειώ έφερε επί πέντε έτη το βρέφος στην κοιλιά της, μέχρις ότου κοιμήθηκε στο Άβατο και έτσι την εθεράπευσε ο θεός».

2 (στ. 9-22)

Μια γυναίκα από την Πελλήνη, ονομαζόμενη Ιθμονίκη, ήλθε στο ιερό για να παρακαλέσει τον θεό προς απόκτηση τέκνου. Όταν κοιμήθηκε στο Άβατο είδε την εξής οπτασία: Της φάνηκε ότι παρακαλούσε τον θεό να την βοηθήσει ώστε να συλλάβει κόρη, και ότι ο Ασκληπιός της είπε ότι θα μείνει έγκυος και ότι, αν έχει κάποια άλλη παράκληση να αποτείνει προς αυτόν, θα την εκπληρώσει. Αυτή όμως του είπε ότι δεν επιθυμεί κάτι άλλο. Πράγματι έμεινε έγκυος, έφερε όμως το βρέφος στην κοιλιά επί τρία έτη, έως ότου ήλθε πάλι στο ιερό, για να παρακαλέσει τον θεό να την βοηθήσει να γεννήσει. Όταν κοιμήθηκε στο Άβατο είδε την εξής οπτασία: Της φάνηκε ότι ο θεός τη ρώτησε: «Μήπως δεν σου έγινε ό,τι είχες ζητήσει και δεν έμεινες έγκυος; Αλλά δεν μου είπες ότι ήθελες να γεννήσεις, και μάλιστα ενώ σε ρώτησα μήπως ήθελες και κάτι άλλο. Αφού όμως τώρα ήλθες πάλι εδώ και με παρακαλεις να γεννήσεις, θα σου γίνει και αυτό». Μετά από αυτά, βγήκε γρήγορα από το Άβατο και μόλις έφθασε έξω από τον περίβολο γέννησε κόρη.

3 (στ. 22-33)

Κάποιος άνδρας, του οποίου τα δάχτυλα του χεριού, εκτός από ένα, ήσαν παράλυτα, προσήλθε στον θεό προς θεραπεία του. Παρατηρώντας τους πίνακες στο Ιερό (τα αναθήματα των θεραπευθέντων ασθενών), δυσπιστούσε για τις θεραπείες αυτές και χλεύαζε τις επιγραφές στους πίνακες. Καθώς κοιμόταν στο Άβατο, είδε την εξής οπτασία: Του φάνηκε ότι έπαιζε αστραγάλους (κότσια) κοντά στον ναό, και ενώ έμελλε να ρίξει τον αστράγαλο, εμφανίστηκε ξαφνικά ο θεός, όρμησε στο χέρι του και τέντωσε τα δάχτυλά του. Όταν απομακρύνθηκε ο θεός, ο ασθενής λύγισε το χέρι του και κατόπιν άνοιξε ελεύθερα όλα τα δάχτυλά του. Τότε ο θεός τον ρώτησε, αν θα δυσπιστεί πλέον στο περιεχόμενο των επιγραφών στους πίνακες. Όχι, του απάντησε. Αλλά ο θεός του είπε: Επειδή προηγουμένως δεν πίστευες στις θεραπείες, οι οποίες δεν ήσαν απίστευτα πράγματα, του λοιπού το όνομά σου θα είναι «άπιστος». Όταν έγινε ημέρα, ο ασθενής βγήκε από το Άβατο υγιής.

4 (στ. 33-41)

Μια γυναίκα από την Αθήνα, ονομαζόμενη Αμβροσία, η οποία ήταν τυφλή από το ένα μάτι, προσήλθε στον θεό προς θεραπεία. Περιφερόμενη στο Ιερό, περιέπαιζε μερικά από τα ιάματα, νομίζοντας ότι είναι απίθανο και αδύνατο, χωλοί και τυφλοί να θεραπεύονται μόνον με όνειρα. Καθώς κοιμόταν στο Άβατο, είδε την εξής οπτασία: Νόμιζε ότι εμφανίστηκε ο θεός και της είπε ότι θα την θεραπεύσει, αλ-

λά για αμοιβή του, ήταν ανάγκη να αφιερώσει αυτή στο Ιερό έναν αργυρούν χοίρον, ως μνημείο της ανοησίας της. Αφού είπε αυτά, έσχισε τον βολβό του πάσχοντος οφθαλμού και έχυσε μέσα κάποιο φάρμακο. Όταν έγινε ημέρα, η γυναίκα βγήκε από το Άβατο υγιής.

5 (στ. 41-48)

Ένα παιδί ήταν βουβό και ήλθε στο Ιερό να παρακαλέσει τον θεό για την απόκτηση της φωνής του. Αφού εξετέλεσε μερικές προκαταρκτικές θυσίες και ιεροτελεστίες, ο υπηρέτης του ναού αποτάθηκε στον πατέρα και τον ρώτησε: «Υπόσχεσαι να πληρώσεις τα ιάτρα μέσα σε ένα χρόνο, αν θεραπευθεί ο υιός σου;». «Υπόσχομαι», απάντησε ξαφνικά το παιδί. Ο πατέρας του εξεπλάγη και είπε στον γιό του να επαναλάβει τη λέξη. Αυτός την επανέλαβε και έτσι έγινε υγιής.

6 (στ. 48-54)

Ο Πάνδαρος από τη Θεσσαλία, ο οποίος είχε στίγματα στο μέτωπο, ενώ κοιμόταν στο Άβατο είδε την οπτασία: Του φάνηκε ότι ο θεός τύλιξε με ταινία το μέτωπό του και του παρήγγειλε, όταν εξέλθω από το Άβατο, να αφαιρέσει την ταινία και να την αφιερώσει στον ναό. Όταν έγινε ημέρα, σηκώθηκε από το κρεβάτι και αφαίρεσε την ταινία, και το μεν πρόσωπό του είχε καθαριστεί από τα στίγματα, την δε ταινία, επάνω στην οποία ήσαν προσκολλημένα τα στίγματα, την αφιέρωσε στον ναό.

7 (στ. 54-68)

Ο Εχέδωρος έπασχε από την ίδια νόσο, όπως ο Πάνδαρος, δηλαδή είχε στίγματα στο μέτωπο. (ιάμα 6). Όταν ήλθε στο Ιερό, είχε λάβει από τον Πάνδαρο χρήματα για να τα καταθέσει στον ναό αντί γι' αυτόν, αλλά δεν εκπλήρωσε αυτή την παραγγελία. Καθώς κοιμόταν στο Άβατο, είδε το εξής όνειρο: Νόμιζε ότι εμφανίστηκε ο θεός και τον ρώτησε μήπως έλαβε χρήματα από τον Πάνδαρο για να τα αφιερώσει στον ναό. Αυτός του είπε, ότι δεν έλαβε τίποτε από εκείνον, και πρόσθεσε ότι αν θεραπευτεί από τον θεό, θα του αφιερώσει μια εικόνα. Μετά από αυτά, ο θεός τύλιξε το μέτωπό του με την ταινία του Πανδάρου, και του παρήγγειλε όταν εξέλθω από το Άβατο να αφαιρέσει την ταινία, να νιφτεί στη βρύση και να παρατηρήσει το πρόσωπό του στο νερό. Όταν έγινε ημέρα, βγήκε από το Άβατο και αφαίρεσε την ταινία, επάνω στην οποία δεν υπήρχαν πλέον στίγματα. Όταν παρατήρησε το πρόσωπό του στο νερό, είδε ότι αυτό δεν είχε μόνον τα προηγούμενα στίγματα, αλλά είχαν προστεθεί και τα στίγματα από την ταινία του Πανδάρου.

8 (στ. 68-71)

Ένα παιδί από την Επίδαυρο, που ονομαζόταν Ευφάνης, έπασχε από λιθίαση. Καθώς κοιμόταν στο Άβατο, νόμιζε ότι παρουσιάστηκε ο θεός και τον ρώτησε: «Τι θα μου δώσεις, αν σε θεραπεύσω;». «Δέκα αστραγάλους» απάντησε. Ο θεός γέλασε και του είπε ότι θα τον θεραπεύσει. Όταν έγινε ημέρα, βγήκε από το Άβατο υγιής.

9 (στ. 72-78)

Ένας άνδρας, ο οποίος ήταν τυφλός κατά τον ένα οφθαλμό, έχοντας μόνον τα βλέφαρα, κατέφυγε στον θεό. Μερικοί στο Ιερό γελούσαν με την ανοησία του, να νομίζει ότι ήταν δυνατόν να αποκτήσει το φως του, ενώ ο άλλος οφθαλμός του δεν είχε ούτε ίχνος βολβού, αλλά ο χώρος εκεί ήταν εντελώς κενός. Καθώς κοιμόταν στο Άβατο, είδε την εξής οπτασία: Του φάνηκε ότι ο θεός παρασκεύασε κάποιο φάρμακο και έπειτα άνοιξε τα βλέφαρα και το έχυσε μέσα. Όταν έγινε ημέρα, βγήκε από το Άβατο βλέποντας και από τους δύο οφθαλμούς του.

10 (στ. 79-89)

Ένας υπηρέτης μετέβαινε στο Ιερό μεταφέροντας διάφορα σκεύη. Όταν έφθασε σε απόσταση δέκα σταδίων, έπεσε. Όταν σηκώθηκε, άνοιξε τον σάκκο του και είδε ότι είχαν σπάσει τα σκεύη. Επειδή δε είδε ότι είχε σπάσει το αγγείο από το οποίο ο κύριός του συνήθιζε να πίνει, λυπήθηκε και προσπαθούσε να συναρμολογήσει τα κομμάτια. Ένας οδοιπόρος που περνούσε από εκεί τον είδε και του είπε: «Γιατί, ανόητε, προσπαθείς μάταια να συναρμολογήσεις το αγγείο, το οποίο ούτε ο Ασκληπιός της Επιδαύρου θα μπορούσε να επιδιορθώσει;». Όταν άκουσε αυτά, έβαλε πάλι τα κομμάτια στον σάκκο και πήγε στο Ιερό. Όταν έφθασε εκεί, άνοιξε τον σάκκο και έβγαλε το αγγείο, το οποίο ήταν εντελώς σώο. Δηγήθηκε τα διατρέξαντα στον κύριό του, ο οποίος όταν τα άκουσε, αφιέρωσε το αγγείο στον θεό.

11 (στ. 90-94)

Κάποιος άνδρας, ο Αισχίνης, ενώ όλοι οι ασθενείς κοιμούνται ήδη στο Άβατο, ανέβηκε σε ένα δέντρο και προσπαθούσε να ιδεί από ένα παράθυρο τι γινόταν μέσα σ' αυτό. Έπεσε όμως από το δέντρο σε μερικά παλούκια και πληγώθηκε στους οφθαλμούς. Ευρισκόμενος σε ελεεινή κατάσταση και τυφλός, κατέφυγε στον θεό και κοιμήθηκε μέσα στο Άβατο, οπότε θεραπεύτηκε.

12 (στ. 95-97)

Ένας άνδρας, ο Εύιππος, έφερε για ένα χρόνο μέσα στο μάγουλο του προσώπου του το άκρο μιας λόγχης. Αφού κοιμήθηκε στο Άβατο, ο θεός έβγαλε τη λόγχη και του την έδωσε στα χέρια του. Το πρωί ο Εύιππος βγήκε από το Άβατο υγιής, κρατώντας τη λόγχη στα χέρια του.

13 (στ. 98-103)

Ένας άνδρας από την Τορώνη είχε καταπιεί βδέλλες, τις οποίες η μητριά του είχε βάλει σε κάποιο ποτό από κρασί και μέλι, αναμεμιγμένο με αλεύρι και τυρί. Καθώς κοιμόταν στο Άβατο, είδε την εξής οπτασία: Του φάνηκε ότι ο θεός έσχισε το στήθος του με μαχαίρι και έβγαλε τις βδέλλες, τις οποίες του τις έδωσε στα χέρια του, και κατόπιν έρραψε το στήθος. Όταν έγινε ημέρα, βγήκε από το Άβατο υγιής και κρατούσε τις βδέλλες στα χέρια του.

14 (στ. 104-106)

Ένας άνδρας, ο οποίος είχε λίθον στο αιδούιό του, ονειρεύτηκε ότι κοιμόταν με ένα ωραίο παιδί· έπαθε δε ρεύση και έτσι έβγαλε τον λίθο και βγήκε από το Άβατο κρατώντας αυτόν στα χέρια του.

15 (στ. 107-110)

Ο Ερμόδικος από την Λάμψακο ήταν παράλυτος στο σώμα. Όταν κοιμήθηκε στο Άβατο, τον θεράπευσε ο θεός και διέταξε, όταν βγει από το Άβατο, να φέρει έναν λίθο όσο μπορούσε μεγάλον. Αυτός έφερε τον λίθον, ο οποίος βρίσκεται μπροστά από το Άβατο.

16 (στ. 111-112)

Ο Νικάνωρ ήταν χωλός. Καθώς καθόταν στο Ιερό, κάποιο παιδί του άρπαξε τη ράβδο του και έφυγε. Ο Νικάνωρ σηκώθηκε και κυνήγησε το παιδί και έτσι έγινε υγιής.

17 (στ. 113-119)

Ένας άνθρωπος είχε πληγή στο δάχτυλο του ποδιού του και θεραπεύτηκε από έναν όφιν. Επειδή ήταν σε κακή κατάσταση λόγω του φοβερού έλκους που είχε στο δάχτυλο, οι υπηρέτες του Ιερού τον μετέφεραν στο Άβατο και τον κάθησαν σε ένα κάθισμα. Εν τω μεταξύ αυτός κοιμήθηκε και ένας όφιν εξήλθε από το Άβατο και θέρápευσε με τη γλώσσα του το δάχτυλο, και κατόπιν επέστρεψε στο Άβατο. Όταν ξύπνησε ο ασθενής και αισθάνθηκε τον εαυτό του υγιή, είπε ότι είδε όνειρο πως ένας ωραίος νεανίας είχε επιθέσει στο δάχτυλό του κάποιο φάρμακο.

18 (στ. 120-122)

Κάποιος τυφλός από την Αλίκη, ονομαζόμενος Αλκέτης, είδε το εξής όνειρο: Του φάνηκε ότι προσήλθε ο θεός και άνοιξε με τα δάχτυλά του τους οφθαλμούς του, και είδε πρώτα τα δέντρα του Ιερού. Όταν έγινε ημέρα, βγήκε από το Άβατο υγιής.

19 (στ. 122-125)

Ο Ηραιεύς από τη Μυτιλήνη δεν είχε καμία τρίχα στο κεφάλι του, αλλά είχε πολλές στο γένειό του. Ντρεπόταν, διότι γελούσαν με την εμφάνισή του, και γι' αυτό προσήλθε στο Ιερό και κοιμήθηκε στο Άβατο, όπου ο θεός άλειψε το κεφάλι του με κάποιο φάρμακο και έκαμε ούτως ώστε αυτή απέκτησε τρίχες.

20 (στ. 125-126)

Ένα τυφλό παιδί από την Ερμιόνη, θεραπεύτηκε στους οφθαλμούς του από κάποιον σκύλο του Ιερού και αναχώρησε υγιές.

ΕΠΙΓΡΑΦΗ Β΄

21 (στ. 1-6)

Κάποια γυναίκα από τη Λακεδαίμονα, ονομαζόμενη Αράτα, έπασχε από υδρωπικία. Ενώ αυτή έμενε στη Λακεδαίμονα, η μητέρα της μετέβη στο Ιερό για να παρακαλέσει τον θεό υπέρ της κόρης της. Καθώς κοιμόταν στο Άβατο, είδε το εξής όνειρο: Της φάνηκε ότι ο θεός έκοψε το κεφάλι της κόρης της και κρέμασε το σώμα της, ώστε ο λαιμός να είναι στραμμένος προς τα κάτω. Αφού έτσι εξήλθε άφθονο υγρό, έλυσε το σώμα και προσάρμοσε το κεφάλι στη θέση του επάνω στον λαιμό. Αφού είδε αυτό το όνειρο, αναχώρησε για τη Λακεδαίμονα όπου βρήκε την κόρη της υγιή και έμαθε ότι και εκείνη είχε ιδεί το ίδιο όνειρο.

22 (στ. 7-9)

Ο Έρμων από τη Θάσο ήταν τυφλός και θεραπεύτηκε από τον Ασκληπιό, επειδή όμως δεν έστελνε στο Ιερό τα ίατρα, ο Ασκληπιός τον ετύφλωσε εκ νέου. Όταν ήλθε πάλι στο Ιερό και κοιμήθηκε στο Άβατο, ο θεός τον θέρápευσε.

23 (στ. 10-19)

Η Αρισταγόρα από την Τροιζηνία είχε ταινία στην κοιλιά. Καθώς κοιμόταν στο ιερό του Ασκληπιού στην Τροιζήνα είδε το εξής όνειρο: Της φάνηκε ότι οι υιοί του θεού, ενώ αυτός απουσίαζε στην Επίδαυρο, απέκοψαν την κεφαλή της, αλλά δεν μπορούσαν να την τοποθετήσουν πάλι στη θέση της και έστειλαν κάποιον στον Ασκληπιό, όπως σπεύσει να έλθει στην Τροιζήνα. Εν τω μεταξύ έγινε ημέρα και ο ιερέας είδε πραγματικά την κεφαλή αποκομμένη από το σώμα. Την επόμενη νύχτα η

Αρισταγόρα είδε όνειρο: Της φάνηκε ότι ο θεός ήλθε από την Επίδαυρο και προσάρμοσε την κεφαλή επάνω στον λαιμό. Έπειτα έσχισε την κοιλιά της και έβγαλε την ταινία και έρραψε πάλι την κοιλιά. Έτσι έγινε υγιής.

24 (στ. 19-26)

Ο Αριστόκριτος από την Αλίκη σώθηκε από ναυάγιο και κολυμπώντας έφθασε σε έναν ξηρό τόπο, περιβαλλόμενον από βράχους κυκλικά, και δεν μπορούσε να εξέλθει. Ο πατέρας του, αφού ματαίωσε τον αναζήτησε παντού, κατέφυγε στον Ασκληπιό, κοιμήθηκε στο Άβατο και είδε το εξής όνειρο: Του φάνηκε ότι ο θεός τον οδήγησε σε κάποιον τόπο και του έδειξε ότι εκεί βρίσκεται ο υιός του. Όταν εξήλθε από το Άβατο, έσπασε τον βράχο και βρήκε τον υιόν του, ο οποίος ήταν εκεί επί επτά ημέρες.

25 (στ. 26-35)

Η Σωστράτη από τις Φερές ήταν φαινομενικά έγκυος για ένα έτος. Επειδή κινδύνευε, ήλθε στο Ιερό μεταφερθείσα με φορείο και κοιμήθηκε στο Άβατο. Επειδή όμως δεν έβλεπε κάποιο όνειρο, αποφάσισε να επιστρέψει στην πατρίδα της. Καθ' οδόν όμως, κοντά σε κάποιο χωριό, το οποίο λεγόταν Κόρνοι, τη συνάντησε ένας ωραίος άνδρας, ο οποίος ρώτησε και έμαθε από τους συνοδούς της το ατύχημά της. Τους παρήγγειλε να τοποθετήσουν στο έδαφος το φορείο επάνω στο οποίο έφεραν τη Σωστράτη και κατόπιν έσχισε την κοιλιά της ασθενούς και έβγαλε από αυτήν μέγα πλήθος σκωλήκων, τόσο ώστε να γεμίσουν από αυτούς δύο λεκάνες. Κατόπιν έρραψε την κοιλιά και έτσι θεράπευσε τη γυναίκα. Της φανέρωσε δε ότι ήταν ο Ασκληπιός και παρήγγειλε να στείλει τα ίατρα στην Επίδαυρο.

26 (στ. 35-38)

Ένα παιδί από την Αίγινα, το οποίο είχε απόστημα στον τράχηλο, κατέφυγε στο Ιερό, και το θεράπευσε κάποιος από τους ιερούς σκύλους με τη γλώσσα του.

27 (στ. 38-45)

Κάποιος άνθρωπος είχε έλκος στην κοιλιά του. Καθώς κοιμόταν στο Άβατο, είδε το εξής όνειρο: Του φάνηκε πως ο θεός παρήγγειλε στους υπηρέτες που τον παρακολουθούσαν, να τον πιάσουν και να τον κρατήσουν, για να σχίσει την κοιλιά του, αυτός όμως έφευγε. Οι υπηρέτες τον έπιασαν και τον έδεσαν, και έτσι ο Ασκληπιός έσχισε την κοιλιά, έβγαλε το έλκος και κατόπιν την έρραψε, ενώ συγχρόνως λύθηκαν τα δεσμά, με τα οποία ήταν δεμένος ο ασθενής. Το πρωί εξήλθε υγιής, το έδαφος δε του Αβάτου ήταν γεμάτο αίματα.

28 (στ. 45-50)

Ο Κλεινάτης από τη Θήβα, είχε μέγα πλήθος ψείρες στο σώμα του. Όταν ήλθε στο Ιερό, καθώς κοιμόταν στο Άβατο είδε το εξής όνειρο: Του φάνηκε ότι τον ξεγύμνωσε ο θεός, τον έστησε όρθιον, πήρε μια σκούπα, και με αυτήν σκούπισε τις ψείρες από το σώμα. Όταν έγινε ημέρα, βγήκε από το Άβατο υγιής.

29 (στ. 50-55)

Κάποιος άνδρας, ο Αγέστρατος, έπασχε από συνεχή αϋπνία ένεκα κεφαλαλγίας. Αμέσως μόλις εισήλθε στο Άβατο, κοιμήθηκε και είδε το εξής όνειρο: Του φάνηκε ότι ο θεός τον θεράπευσε από την κεφαλαλγία, τον έστησε όρθιον, και του δίδαξε το παγκράτιον. Αφού έγινε ημέρα, εξήλθε από το Άβατο υγιής και μετά από λίγο χρόνο αγωνίστηκε κατά την εορτή των Νεμέων και νίκησε στο παγκράτιον.

30 (στ. 55-60)

Ο Γοργίας από την Ηράκλεια πληγώθηκε στον πνεύμονα από βέλος σε κάποια μάχη. Από την πληγή έβγαλε τόσο πύον επί ενάμισυ έτος, ώστε γέμισε 67 λεκάνες. Καθώς κοιμόταν στο Άβατο, είδε την εξής οπτασία: Του φάνηκε ότι ο θεός έβγαλε την αιχμή του βέλους από τον πνεύμονα. Αφού έγινε ημέρα, εξήλθε από το Άβατο κρατώντας την αιχμή στα χέρια του.

31 (στ. 60-63)

Η Ανδρομάχη από την Ήπειρο, επιθυμούσε να αποκτήσει τέκνα και κοιμήθηκε στο Άβατο και είδε όνειρο: Της φάνηκε ότι ο θεός ανασήκωσε το φόρεμά της και ακολούθως έψαυσε την κοιλιά της. Έτσι εγέννησε υιόν από τον σύζυγό της Αρύββα.

32 (στ. 63-68)

Ένας άνθρωπος πληγώθηκε από δόρυ σε κάποια μάχη, τυφλώθηκε και στους δύο οφθαλμούς του και έφερε την αιχμή της λόγχης στο πρόσωπό του για ένα έτος. Όταν κοιμήθηκε στο Άβατο, είδε την εξής οπτασία: Του φάνηκε ότι ο θεός ώθησε την αιχμή του βέλους προς τα βλέφαρα και ακολούθως συνάρμοσε τις κόρες των οφθαλμών. Αφού έγινε ημέρα, εξήλθε από το Άβατο υγιής.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα επόμενα ιάματα, από το 33^ο μέχρι το 38^ο, δεν εμφανίζονται ολόκληρα, αλλά είναι ελλιπή κατά το μεγαλύτερο μέρος τους.

33 (στ. 69-76)

Από τις σωζόμενες λέξεις προκύπτει ότι ο Ασκληπιός θεράπευσε έναν φθισικό από την Αλίκη, τον Θέρσανδρον, στον οποίο εμφανίστηκε στον ύπνο του επάνω σε μια άμαξα. Στη θεραπεία μετέσχε και ένα από τα ιερά ζώα του Ασκληπιού, ίσως ο κύων.

34 (στ. 76-82)

Από τα ελάχιστα σωζόμενα φαίνεται ότι το ίαμα αυτό σχετίζεται με κάποια πόλη, η οποία ερώτησε το Μαντείο των Δελφών για κάποιο άγνωστο πάθημα. Επακολούθημα της θεραπείας ήταν η εκπλήρωση ιεροτελεστιών και η ίδρυση ιερού τεμένους του Ασκληπιού, όπως φαίνεται, σύμφωνα με τον χρησμό των Δελφών.

35 (στ. 82-86)

Μια γυναίκα στείρα, κοιμήθηκε στο Άβατο και απέκτησε υιόν μέσα σε ένα έτος.

36 (στ. 86-95)

Κάποιος άνθρωπος από την Επίδαυρο, χωλός, κοιμήθηκε στο Άβατο και είδε όνειρο, ότι κατά διαταγήν του θεού ανέβηκε με μια σκάλα επάνω από τον θρόνο του θεού μέσα στον ναό, και ύστερα κατέβηκε. Ο θεός αγανάκτησε κατ' αρχάς από την πράξη του αυτή, αλλά κατόπιν τον θεράπευσε.

37 (στ. 95-101)

Ο Καφισίας περιγελούσε τις γεγόμενες θεραπείες από τον Ασκληπιό και ο θεός τον τιμώρησε. Κατόπιν όμως, μετά από πολλές παρακλήσεις του, τον θεράπευσε.

38 (στ. 102-110)

Ο Κλεομένης από το Άργος ήταν παράλυτος στο σώμα. Όταν κοιμήθηκε στο Άβατο, ο θεός τον θεράπευσε με οπτασία, κατά την οποία ο θεός τύλιξε γύρω από το σώμα του μέγαν όφιν και έτσι τον οδήγησε σε κάποια λίμνη...

39 (στ. 110-116)

Ένας άνθρωπος από την Κυρήνη, ονομαζόμενος Δίαιτος, ήταν παράλυτος στα γόνατα. Όταν κοιμήθηκε στο Άβατο είδε το εξής όνειρο: Του φάνηκε ότι ο θεός διέταξε τους υπηρέτες να τον σηκώσουν και να τον μεταφέρουν έξω από το Άβατο μπροστά στον ναό. Αφού τον μετέφεραν έξω, ο θεός έξευξε άλογα σε ένα άρμα, ανέβηκε σ' αυτό και περιφερόταν κυκλικά στον ναό, ώστε τα άλογα καταπατούσαν τον ασθενή, αυτός όμως σηκώθηκε αμέσως όρθιος. Όταν έγινε ημέρα, εξήλθε από το Άβατο υγιής.

40 (στ. 116-119)

Η Ανδρομέδα από την νήσο Κω κοιμήθηκε στο Άβατο όπως αποκτήσει τέκνα και ονειρεύθηκε ότι ένας όφης ήλθε επάνω στην κοιλιά της. Έτσι εγέννησε πέντε υιούς.

41 (στ. 119-122)

Κάποιος Τίμων είχε πληγωθεί με λόγχη κάτω από τον οφθαλμό. Όταν κοιμήθηκε, είδε το εξής όνειρο: Τού φάνηκε ότι ο θεός έτριψε ένα βότανο και έχυσε κάτι στον οφθαλμό του. Έτσι έγινε υγιής.

42 (στ. 122-129)

Η Ερασίππη από τις Καφυιές είχε εξογκωμένη την κοιλιά και όλο το σώμα της έκαιε και δεν μπορούσε να περπατήσει. Όταν κοιμήθηκε στο Άβατο, είδε στον ύπνο της ότι ο θεός έτριβε την κοιλιά της και την εφίλησε. Κατόπιν της έδωσε μια φιάλη που περιείχε κάποιο φάρμακο και την διέταξε να πιεί το φάρμακο και έπειτα να εμέσει. Αυτή έκανε εμετό και από τις ακαθαρσίες γέμισε το φόρεμά της. Όταν έγινε ημέρα είδε ότι το φόρεμά της ήταν γεμάτο από τις ακαθαρσίες τις οποίες εξήμεσε, έτσι έγινε υγιής.

43 (στ. 129-132)

Η Νικασιβούλη από τη Μεσσήνη, επιθυμώντας να αποκτήσει τέκνον, κοιμήθηκε στο Άβατο και είδε το εξής όνειρο: Της φάνηκε ότι εμφανίστηκε σ' αυτήν ο θεός φέροντας μέγαν όφιν, αυτός δε ο όφης κοιμήθηκε μαζί της. Έτσι, μέσα σε ένα έτος εγέννησε δύο υιούς.

44 (στ. 132-134)

Κάποιος άνθρωπος έπασχε από ποδάγρα. Καθώς περπατούσε, μία από τις ιερές χήνες του Ιερού τον δάγκωσε στα πόδια και βγήκε αίμα. Έτσι τον θεράπευσε.